

सुखं स्कान्दं “युक्ताकीं प्राङ्मुखो यो यो गुरुचो तावदङ्-
मुखो । प्रत्यङ्मुखः शनिः सोमः शेषा दक्षिणतोसुखाः” ।
अथ प्राङ्मुखी ऊर्ध्वदृष्टी, उदङ्मुखो वामदृष्टी, प्रत्यङ्-
मुखोऽधोदृष्टिः, दक्षिणतोसुखा दक्षिणदृष्टय इति व्याख्ये-
यम् “आदित्याभिमुखः सर्वे” इत्यनेन सर्वेषां सूर्या-
भिमुखत्वोक्तः इति विधानपारिजातादयः । “वर्ण-

रूपगुणैर्युक्तान् व्याहृत्यावाहयेत्तु तानिति” स्कान्दो-
क्तो रावाहनसमयेऽपि वर्णभूत्यादिकोत्तनपूर्वकमावाहनं
कार्यमेवमयेऽपि होमकाले तथास्मरणमिति बोध्यम्
“चित्त्राक्षं च “अजाक्षीरेण संस्त्रिचा यथाश्च तिलतण्डु-
लाः । अजाकर्णस्य रक्तेन रक्ताक्षित्वाक्षसंज्ञिताः” दीपि-
कोक्तम् प्रयोगो मत्तुततुलादानादिपद्धतौ दृश्यः ।

सूर्यादिपञ्चाङ्गां जन्मनूत्यादिस्त्रचकविवरणपत्रम् ।

जन्मभूत्यादि	सूर्यस्य	चन्द्रस्य	भौमस्य	बुधस्य	जीवस्य	शुक्रस्य	शनेः	राहोः	केतोः
जन्मभूमिः	कर्कटः	यशना	अश्वत्थः	मगधः	सैन्धवः	भोजकटः	सौराष्ट्रः	वर्षरकः	अन्तर्वेदी
गोत्रम्	कश्यपः	अतिः	भरद्वाजः	अतिः	अङ्गिराः	भृगुः	कश्यपः	पैठिनसिः	जैमिनिः
अग्निः	कपिलः	पिङ्गलः	धूमकेतुः	जाठरः	शिखी	हाटः	महातेजाः	कुताशनः	कुताशनः
विप्रादिवर्णः	क्षत्रियः	वैश्याः	क्षत्रियः	वैश्याः	विप्रः	विप्रः	शूद्रः	शूद्रः	शूद्रः
रूपालम्बकवर्णः	रक्तः	शुक्लः	रक्तः	पीतः	पीतः	शुक्लः	कृष्णः	कृष्णः	चितम्
मण्डले स्थानम्	मध्यम्	पूर्वदक्षिणः	दक्षिणः	पूर्वोत्तरः	उत्तरः	पूर्वः	पश्चिमः	दक्षिणपश्चिमः	पश्चिमोत्तरः
सुखम् (सर्वे)	ऊर्ध्वदृष्टिः अधोदृष्टिः दक्षिणदृष्टिः वामदृष्टिः वामदृष्टिः ऊर्ध्वदृष्टिः अधोदृष्टिः दक्षिणदृष्टिः दक्षिणदृष्टिः								
सूर्याभिमुखः									
मण्डले व्याकारः	वस्तुलः	अर्धचन्द्रः	त्रिकोणः	चापः	पद्मम्	चतुष्कोणः	सर्पः	नकरः	खड्गः
उभयतोटाङ्गुल	४।व्या० ८।व्या० ४।व्या० २।व्या० ४।व्या० २।व्या० ४।व्या० ४।व्या० ४।व्या० ४।व्या०								
नवकोष्ठेषु त-									
न्यायम्	१२५०	२४५०	१२५०	६५०	१२५०	६५०	१२५०	१२५०	१८५०
वाहनम्	सप्ताश्वरथः	दशाश्वरथः	मेघः	सिंहः	हस्ती	हयः	गृध्रः	सिंहः	गृध्रः
सूक्तिद्रव्या	ताम्रम्	स्फटिकम्	श्वेतचन्दनम्	स्वर्णम्	स्वर्णम्	रजतम्	सौवर्णम्	सोमम्	कांस्यम्
गन्धभेदा-	रक्तच- श्वेतच- रक्तच- कुङ्कुमम् कुङ्कुमम् श्वेतच- कस्तूरी कस्तूरी कस्तूरी								
विधा									
मत्तान्तरे	तत्	तत्	तत्	तत्	चतुःसमम्	तत्	षा	कुलाशुर्	षा
पुष्पभेदाः	करवीरम्	कुसुमं	जवा	चम्पकम्	पद्मम्	जातिः	मल्लिका	कुन्दम्	मल्लिका
धूपभेदाः	गुग्गुलुः हताक्त- सर्जरस- पीताशुर्- दशा- साज्जवि- पद्मकाष्ठम् यक्षधूपः मधुगन्ध- गुडत्वचम्								
मत्तान्तरे	कुन्दरक्तम्	हताक्तम्	सर्जरसः	पीताशुर्	सिन्धुजम्	विल्वशुर्	गुग्गुलुः	लाक्षा	लाक्षा
फलम्	द्राक्षा	रजः	पूगम्	नागरङ्गम्	जम्बीरम्	बीजपूरम्	जातिफलम्	नारिकेलम्	दाडिमम्
वस्त्रम्	रक्तम्	श्वेतम्	रक्तम्	पीतम्	पीतम्	श्वेतम्	कृष्णम्	कृष्णम्	चितम्
रत्नानि	माणिक्यम्	सुक्ता	प्रवालम्	गारुडतम्	पुष्करागम्	हीरकम्	नीलकम्	गोमदकम्	वैट्ठ्यम्
बन्धिभेदाः	गुडोदनः	हतपायसम्	यावकम्	क्षीरवटिकम्	दध्योदनः	हतोदनः	कसरम्	आजमांसम्	चित्त्राक्षम्
समिधः	अर्कः	पलाशः	खदिरः	अपामार्गः	अश्वत्थः	उडुश्वरः	शमी	दूर्वाक्षयम्	कृशत्वयम्
दक्षिणा	कपिलाधेतुः	गङ्गाः	रक्तदृष्टः	स्वर्णम्	पीतवस्त्रे	श्वेताश्वः	कृष्णाधेतुः	खड्गः	आगः
जपमाला	६०००	१००००	७०००	१७०००	१६०००	२००००	१६०००	१८०००	७०००
अधिदेवता	शिवः	नमो	स्कान्दः	नारायणः	ब्रह्मा	शक्रः	यमः	कालः	चित्त्रगुप्तः
प्रत्यतिदयता	अग्निः	जलम्	क्षितिः	विष्णुः	इन्द्रः	शची	प्रजापतिः	सर्पः	तन्ना